

Ekonominė veikla:	Nuoroda į Techninės analizės kriterijus:	Aplinkos tikslas:		
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	I priedas, veikla Nr. 7.7	Svarus prisidėjimas prie klimate kaitos švelninimo		

Pastatų įsigijimas ir nuosavybė – prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo

Atitikties Taksonomijai kriterijai

Bendra informacija:	<p>Vadovaujantis Taksonomijos reglamentu¹, ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ekonomine veikla svariai prisidedama prie vieno ar daugiau Taksonomijoje nustatytų aplinkos tikslų; ir (b) ekonomine veikla nedaroma reikšmingos žalos (DNSH) nė vienam iš Taksonomijoje nustatytų aplinkos tikslų; ir (c) ekonominė veikla vykdoma laikantis Būtiniausių apsaugos priemonių²; ir (d) ekonominė veikla atitinka Techninės analizės kriterijus. <p>Šiame dokumente pateikiama informacija, kokie dokumentai patvirtina ekonominės veiklos „Pastatų įsigijimas ir nuosavybė“ prisidėjimą prie klimate kaitos švelninimo tikslo ir DNSH principo laikymąsi dėl kitų Taksonomijoje nustatytų aplinkos tikslų.</p>
Veiklos aprašymas:	Nekilnojamojo turto pirkimas ir naudojimas tuo nekilnojamuoju turto.
NACE kodai pagal EVRK³:	L68
Santrauka (reikalingų dokumentų sąrašas)	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>(Taikytina pastatams, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas iki 2018 m. sausio 1 d., o kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti iki 2018 m. sausio 1 d.)</i> Pastato energinio naudingumo sertifikatas, kuriame nurodyta ne žemesnė kaip A energinio naudingumo klasė.

¹ Taksonomijos reglamento 9 str.

² Detalesni atitikties Būtiniausioms apsaugos priemonėms kriterijai apibrėžti atskirame dokumente/priede.

³ Atkreipkite dėmesį, kad NACE kodų sąrašas yra **pavyzdinis**, bet ne **baigtinis**. Jei veiklos NACE kodai kiti, gali reikėti papildomos analizės, ar veikla gali būti priskiriama atitinkamai ekonominei veiklai.

<p>siekiant pagrįsti svarų prisidėjimą prie klimato kaitos švelninimo bei DNSH):</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. <i>(Taikytina pastatams, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas po 2018 m. sausio 1 d., o kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti po 2018 m. sausio 1 d.)</i> Pastato energinio naudingumo sertifikatas, kuriame nurodyta ne žemesnė kaip A+ energinio naudingumo klasė. 3. Jei remiamasi tuo, kad pastatas priklauso 15 proc. nacionalinio arba regioninio pastatų fondo, kurio funkcinės pirminės energijos poreikio rodiklis yra geriausias – pastato energinio naudingumo sertifikatas ir kredito gavėjo patvirtinimas, kad pastatas gali būti priskiriamas prie 15 proc. energetiškai efektyviausių pastatų Lietuvoje pagal LBA paskelbtą metodiką. 4. Pastato energinio naudingumo sertifikatas, kuriame nurodyta A++ energinio naudingumo klasė, ir sertifikate nurodytos skaičiuojamosios pirminės energijos sąnaudos (antra eilutė) turi būti bent 10% žemesnės nei norminės pirminės energijos sąnaudos (pirma eilutė). 5. <i>(Tik pastatams, kurių plotas didesnis kaip 5000 kv.m.)</i> Pastato šiluminio sandarumo bandymų protokolai. 6. <i>(Tik pastatams, kurių plotas didesnis kaip 5000 kv.m.)</i> Dokumentas, patvirtinantis GWP skaičiavimus pagal naujų pastatų statybai (pagal žemiau esančios lentelės 1.2 punkto 6 stulpelyje nurodytą metodiką). 7. <i>(Tik dideliems negyvenamiesiems pastatams, kurių šildymo sistemų, bendro patalpų šildymo ir vėdinimo sistemų, oro kondicionavimo sistemų arba bendro oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų vardinė išėjimo galia yra didesnė kaip 290 kW)</i> 7.1. Energinio naudingumo sutartis (energijos efektyvumo vartojimo sutartis) arba 7.2. Kredito gavėjo pasirašytas patvirtinimas, kad pastate yra įdiegta pastato automatizavimo ir kontrolės sistema ir pastato automatizavimo ir kontrolės sistemos sertifikatas, techninė specifikacija. 8. Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaita. 9. <i>(Tik jei Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tam tikros klimato rizikos yra reikšmingos vykdomam projektui)</i> 9.1. Esamo turto atžvilgiu - Prisitaikymo planas arba 9.2. Naujo turto atžvilgiu – Prisitaikymo sprendimai integruoti projektavimo ir statybos etapu ir nurodyti techniniame darbo projekte. 10. <i>(Tik jei Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tam tikros klimato rizikos yra reikšmingos vykdomam projektui, ir finansuojamas naujas turtas)</i> Įrodymai, kad prisitaikymo sprendimai įdiegti iki veiklos pradžios, t.y. statybos užbaigimo aktas arba statybos užbaigimo deklaracija, kuris išduodamas užbaigus visus statybos darbus, bei VĮ Registrų centro išrašas, kuriame būtų įregistruotas statybos užbaigimo aktas arba statybos užbaigimo deklaracija. <p>Pastaba: Visais atvejais, kai tam tikro kriterijaus atitikčiai reikalingas kredito gavėjo patvirtinimas, galima alternatyva: kredito gavėją finansuojančios institucijos analizė, kuri patvirtina, jog atitinkamo kriterijaus yra laikomasi.</p>
<p>1. Svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai⁴</p>	

⁴ Svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai 1.1 ir 1.2 yra **alternatyvūs**, t.y. priklausomai nuo pastato statybos metų (pastatytas iki ar po 2020 m. gruodžio 31 d.) taikomas 1.1 arba 1.2 kriterijus. Jeigu pastatas yra didelis negyvenamasis pastatas (kaip apibrėžta 1.3 punkte), **papildomai** prie 1.1 arba 1.2 kriterijaus taikomas ir 1.3 kriterijus.

1	2	3	4	5	6
Nr.	Kriterijus	Techninės analizės kriterijų reikalavimai	Lietuvos Respublikos teisės aktai, patvirtinantys atitikimą kriterijui	Dokumentai, privalomi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriuos turi pateikti klientas	Jei atitikimo Taksonomijai kriterijus nėra padengtas Lietuvos Respublikos teisės aktais, kokius konkrečiai veiksmus klientas turi papildomai atlikti bei kokius patvirtinančius dokumentus turi pateikti, kad Taksonomijos kriterijus būtų įgyvendintas
1.1.	Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	Iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastatas turi bent A klasės energinio naudingumo sertifikatą. Kaip alternatyva, pastatas priklauso 15 proc. nacionalinio arba regioninio pastatų fondo, kurio funkcinės pirminės energijos poreikio rodiklis yra geriausias, ir tai pagrįsta tinkamais įrodymais, kai atitinkamo turto energinis naudingumas bent jau palyginamas su nacionalinio arba regioninio iki 2020 m.	STR „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ 19 punktą numato, kad statomų pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį ar rašytinį įgalioto valstybės tarnautojo pritarimą statinio projektui pateiktas po 2016 m. lapkričio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti po 2016 m. lapkričio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A. STR „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ 20 punktą	1. Pastato energinio naudingumo sertifikatas, kuriame nurodyta ne žemesnė kaip A energinio naudingumo klasė. 2. Pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas po 2018 m. sausio 1 d., o kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti po 2018 m. sausio 1 d. – pastato energinio naudingumo sertifikatas, kuriame nurodyta ne žemesnė	N/A dėl energinio naudingumo klasių, kurios nustatomos remiantis pastato energinio naudingumo sertifikatu (lentelės šio punkto 5 stulpelis). Jei vertinama alternatyva, t.y. ar pastatas priklauso 15 proc. energetiškai efektyviausių pastatų Lietuvoje, tai Europos Komisijos pranešime C/2023/267 ⁵ paaiškinta, jog siekiant, kad veikla būtų laikoma kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla, turėtų būti įrodyta, kad pastatas priklauso 15 proc. nacionalinio arba regioninio pastatų ūkio geriausių pastatų, pateikiant tinkamus įrodymus. Konkrečių taisyklių, pagal kurias būtų galima apibrėžti 15 proc.

⁵ 2023 m. spalio 20 d. Komisijos pranešimas C/2023/267 dėl tam tikrų deleguotojo akto dėl ES taksonomijos pagal klimato srities tikslus, kuriuo nustatomi ekonominės veiklos, kuria svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir nedaroma reikšminga žala kitiems aplinkos tikslams, techninės analizės kriterijai, tam tikrų teisinių nuostatų aiškinimo ir įgyvendinimo.

		<p>gruodžio 31 d. pastatytų pastatų fondo energiniu naudingumu ir bent jau atskiriami gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.</p>	<p>numato, kad Statomų pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas po 2018 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti po 2018 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A+.</p> <p>Lietuvos teisės aktai nenumato teisinės bazės ar įrankių, kurie leistų įvertinti, ar pastatas priklauso 15 proc. nacionalinio arba regioninio pastatų fondo.</p>	<p>kaip A+ energinio naudingumo klasė.</p>	<p>pastatų ūkio geriausių pastatų, nėra – tik reikalavimas atsižvelgti į nacionalinį ar regioninį pastatų ūkį pagal bendrą funkcinės pirminės energijos poreikį ir atskirti bent gyvenamuosius ir negyvenamuosius pastatus. Kai atitinkamas energinio naudingumo sertifikatas neišduodamas, gali būti atliekamas techninis tyrimas, kad būtų galima nustatyti atitinkamą 15 proc. tos kategorijos pastatų nacionalinio (arba regioninio) ūkio geriausių pastatų ribinę vertę. Informacija gali būti gaunama iš nacionalinių duomenų bazių arba tam tikrų organizacijų (pvz., „World Green Building Council“) atliktų tyrimų. Kai toks tyrimas yra viešai prieinamas, jį galima naudoti. Jei tyrimo nėra, jis turi būti atliktas. Europos Komisijos pranešime pabrėžiama, kad galima tikėtis, kad, pvz., suinteresuotieji rinkos dalyviai arba asociacijos, institutai ir valdžios institucijos galėtų norėti atlikti arba užsakyti tokius tyrimus ir juos paskelbti viešai, kad jais taip pat galėtų pasinaudoti kiti subjektai (visų pirma mažesni).</p> <p>LBA yra paskelbusi „15% ir 30% energetiškai efektyviausių pastatų Lietuvoje nustatymo metodiką“⁶.</p>
--	--	--	---	--	---

⁶ [https://www.lba.lt/uploads/documents/files/Apie%20mus/Tvarumas/LBA_15proc%20efektyviausi%C5%B3%20pastat%C5%B3%20Lietuvoje%20\(5\).pdf](https://www.lba.lt/uploads/documents/files/Apie%20mus/Tvarumas/LBA_15proc%20efektyviausi%C5%B3%20pastat%C5%B3%20Lietuvoje%20(5).pdf)

					<p>Atsižvelgiant į Europos Komisijos išaiškinimą, šia metodika galima naudotis nustatant, ar pastatas priskirtinas prie 15 proc. nacionalinio arba regioninio pastatų fondo, kurio funkcinės pirminės energijos poreikio rodiklis yra geriausias. Patvirtinantis dokumentas – pastato energinio naudingumo sertifikatas ir kredito gavėjo patvirtinimas arba finansuojančios institucijos analizė, kad pastatas gali būti priskiriamas prie 15 proc. energetiškai efektyviausių pastatų Lietuvoje pagal LBA paskelbtą metodiką.</p> <p>Pažymime, jog kredito gavėja finansuojančios institucijos analizė yra tinkama alternatyva kredito gavėjo patvirtinimui.</p>
1	2	3	4	5	6
1.2.	Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	<p>Po 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastatas atitinka Techninės analizės kriterijų I priedo 7.1 skirsnyje nustatytus kriterijus, kurie yra aktualūs įsigijimo metu.</p> <p>T.y. pastatas turi atitikti kriterijus, kurie keliami naujų pastatų statybai, kurie aktualūs pastato</p>	STR „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ 38 punktas numato, kad C, B, A, A+ arba A++ energinio naudingumo klasės pastatai (jų dalys) turi būti suprojektuoti, kad jų sandarumas pagal LST EN ISO 9972:2015 sandarumo bandymo sąlygų reikalavimus, esant 50 Pa slėgių skirtumui tarp pastato vidaus ir išorės, neviršytų	Pastato energinio naudingumo sertifikatas, kuriame nurodyta A++ energinio naudingumo klasė	Informacija apie pastato pirminės energijos sąnaudas yra nurodoma pastato energinio naudingumo sertifikate. Pirmame jo lape yra nurodomos skaičiuojamosios metinės rodiklių vertės vienam kvadratiniam metrui pastato (jo dalies) šildomo ploto. Vertinant pastato atitiktį Taksonomijai pastato skaičiuojamosios pirminės energijos sąnaudos (antra eilutė) turi būti bent 10% žemesnės nei norminės pirminės energijos sąnaudos (pirma

		<p>įsigijimo metu (žr. ekonominės veiklos Nr. 7.1 „Naujų pastatų statyba“ analizės 1.1 – 1.3 punktus).</p>	<p>STR „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ 10 lentelėje nurodytų oro apykaitos verčių.</p> <p>STR „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ 39.2 p. pastato sandarumas turi būti išmatuotas visų paskirčių A, A+ ir A++ energinio naudingumo klasių pastatams.</p> <p>Sandarumas turi būti matuojamas baigtime statyti pastate prieš atliekant pastato energinio naudingumo sertifikavimą.</p> <p>Didesnių kaip 5 000 m² pastatų⁷ atveju:</p> <p>Lietuvos Respublikos teisės aktai nenumato privalomo reikalavimo atlikti šiluminio vientisumo patikrinimo bandymus;</p> <p>Lietuvos Respublikos teisės aktai nenumato privalomo pastato gyvavimo ciklo visuotinio atšilimo</p>		<p>eilutė). Tad šiam kriterijui atitikti reikalinga paskaičiuoti, ar antroje eilutėje esantis skaičius yra bent 10% žemesnis nei pirmoje eilutėje esantis skaičius.</p> <p>Didesnių kaip 5 000 m² pastatų⁸ atveju:</p> <p>1. Šiluminio sandarumo bandymų protokolas, patvirtinantis, kad bandymai buvo atlikti infraraudonosios spinduliuotės metodu pagal EN 13187 („Šiluminės pastatų charakteristikos. Pastatų atitvarų šiluminio nevienalytiškumo aptikimas. Infraraudonosios spinduliuotės metodas“) ir EN 13829 („Šiluminės statinių charakteristikos. Pastatų pralaidumo orui nustatymas. Slėgių skirtumo metodas“) arba lygiaverčius standartus.</p> <p>2. Dokumentas, patvirtinantis GWP skaičiavimus, atliktus pagal EN 15978 standartą (BS EN 15978:2011. „Statybų tvarumas. Pastatų aplinkosauginio veiksmingumo vertinimas. Skaičiavimo metodas“)</p>
--	--	--	--	--	---

⁷ Gyvenamųjų pastatų atveju tikrinami tipinių rūšių gyvenamieji būstai ir (arba) butai.

⁸ Gyvenamųjų pastatų atveju tikrinami tipinių rūšių gyvenamieji būstai ir (arba) butai.

1	2	3	4	5	6
1.3.	Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo	Kai pastatas yra didelis negyvenamasis pastatas (kurio šildymo sistemų, bendro patalpų šildymo ir vėdinimo sistemų, oro kondicionavimo sistemų arba bendro oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų vardinė išėjimo galia yra didesnė kaip 290 kW), jis efektyviai eksploatuojamas vykdant energinio naudingumo stebėseną ir vertinimą ⁹ .	potencialo (GWP) skaičiavimo pastatams. Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai nenumato analogiško reikalavimo. Tačiau pastatuose įrengtų šildymo sistemų ir kombinuotųjų šildymo ir vėdinimo sistemų, kurių vardinė atiduodamoji galia didesnė kaip 70 kW, energinio efektyvumo didinimo reglamente ir Pastatų oro kondicionavimo arba kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų, kurių vardinė atiduodamoji galia didesnė kaip 70 kW, energinio efektyvumo didinimo reglamente, patvirtintuose Lietuvos Respublikos energetikos ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2012 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1-256/4-1205 numatyta, kad šiuose reglamentuose nustatyti reikalavimai netaikomi: techninėms pastatų sistemoms, kurioms	Energinio naudingumo sutartis (sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo), arba (1) finansų įstaigos kliento pasirašytas patvirtinimas, kad pastate yra įdiegta pastato automatizavimo ir kontrolės sistema; Ir (2) pastato automatizavimo ir kontrolės sistemos sertifikatas, techninė specifikacija.	N/A

⁹ Tai galima įrodyti tuo, kad, pavyzdžiui, yra sudaryta energinio naudingumo sutartis arba įdiegta pastato automatizavimo ir kontrolės sistema pagal Direktyvos 2010/31/ES 14 straipsnio 4 dalį ir 15 straipsnio 4 dalį.

		<p>taikomas sutartas energinio naudingumo kriterijus arba susitarimas, kuriame nurodytas sutartas energijos vartojimo efektyvumo didinimo lygis, arba sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo, arba kurias valdo įmonės ir kurioms taikomos naudingumo stebėsenos priemonės pagal sistemą, jei bendras tokio požiūrio poveikis būtų lygiavertis energinio efektyvumo tikrinimo poveikiui;</p> <p>negyvenamųjų pastatų šildymo sistemų arba kombinuotųjų patalpų šildymo ir vėdinimo sistemoms, kurių vardinė atiduodamoji galia yra didesnė kaip 290 kW ir kuriose yra įrengtos pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemos.</p> <p>Šis teisės aktas imperatyviai nenurodo, kad turi būti sudaryta sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo arba įdiegta pastato automatizavimo ir kontrolės sistema, tačiau jame nurodyta, kad reikalavimai atlikti periodinius prieinamų dalių atitikties energinio</p>		
--	--	---	--	--

			efektyvumo reikalavimams tikrinimus nėra taikomi, kai yra sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo arba įdiegta pastato automatizavimo ir kontrolės sistema.		
--	--	--	---	--	--

2. DNSH kriterijai ¹⁰					
1	2	3	4	5	6
Nr.	Kriterijus	Techninės analizės kriterijų reikalavimai	Lietuvos Respublikos teisės aktai, patvirtinantys atitikimą kriterijui	Dokumentai, privalomi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriuos turi pateikti klientas	Jei atitikimo Taksonomijai kriterijus nėra padengtas Lietuvos Respublikos teisės aktais, kokius konkrečiai veiksmus klientas turi papildomai atlikti bei kokius patvirtinančius dokumentus turi pateikti, kad Taksonomijos kriterijus būtų įgyvendintas
2.1.	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika I priedo A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą	Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai nenumato reikalavimo atlikti patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą	N/A	1. Atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas ir pateikta Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir

¹⁰ DNSH kriterijai (nuo 2.1 iki 2.4) yra **kumuliatyvūs**, t.y. būtina, kad veikla atitiktų **visus** punktus nuo 2.1 iki 2.4.

		<p>poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu.</p> <p>Taip pat, įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žalioji infrastruktūra.</p> <p>Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurių vykdyti naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos</p>	<p>(kaip jis apibrėžtas Techninės analizės kriterijuose).</p> <p>Pažymime, kad Statybos techninis reglamentas STR „Statybų klimatologija“ nustato klimato parametrų statistines charakteristikas, būtinas teritorijoms planuoti, statiniams projektuoti ir statyti. Vadovaujantis minėtu reglamentu, klimatinę informaciją sudaro Saulės spinduliuotė, oro temperatūra, absoliutusis oro drėgnis, savitoji entalpija, vėjas, krituliai, sniego danga, apledėjimas (apšalas), dirvožemio temperatūra, korozinis atmosferos agresyvumas ir kiti atmosferos reiškiniai. Bet kokiu atveju, STR „Statybų klimatologija“ pateikiami klimatiniai parametrai nepilnai atitinka Techninės analizės kriterijų I priedo A priedėlyje išvardintą su klimatu susijusios rizikos klasifikavimą (pvz., STR „Statybų klimatologija“ visiškai nevertina potvynio, gamtos gaisro, smegduobės ir kt. rizikų). Be to, STR „Statybų klimatologija“ iš esmės neatsižvelgia į klimato</p>		<p>pažeidžiamumo vertinimo ataskaita.</p> <p>2. Jeigu Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tam tikros klimato rizikos yra reikšmingos vykdomam projektui – papildomai turi būti pateiktas prisitaikymo sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas (Prisitaikymo planas), kuriame numatyta, kokie prisitaikymo sprendimai bus įgyvendinti per 5 metus, o tuo atveju, jei perkamas ar naudojamas naujas nekilnojamasis turtas – turi būti projektavimo ir statybos etapu integruoti prisitaikymo sprendimai, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir ekonominės veiklos vykdytojas turi būti šiuos sprendimus įdiegęs iki veiklos pradžios.</p> <p>Bendrieji reikalavimai Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitai ir Prisitaikymo planui ar prisitaikymo sprendimams nurodyti šios analizės Priede Nr. 2.</p>
--	--	---	--	--	---

		etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.	rizikų klasifikavimą į nuolatines ir ūmias.		Pažymime, kad Priede Nr. 2 numatyti reikalavimai dokumentų turiniui . Techninės analizės kriterijai nenustato, kas turi atlikti Patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą ir Prisitaikymo planą (nėra specifinių reikalavimų rengiančiam subjektui). Todėl tokį vertinimą gali atlikti pats kredito gavėjas savo lėšomis ir/arba užsakyti tokią ataskaitą iš trečiųjų asmenų. Taip pat tokį vertinimą gali atlikti kredito gavėją finansuojanti institucija. Jokių specifinių kvalifikacinių reikalavimų subjektams, teikiantiems tokią ataskaitą, nėra.
2.2.	Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Netaikoma	N/A	N/A	N/A
2.3.	Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma	N/A	N/A	N/A
2.4.	Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma	N/A	N/A	N/A
2..	Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma	N/A	N/A	N/A

3. Atitikimas Būtinausioms apsaugos priemonēm¹¹

¹¹ Žr. atskirą dokumentą.

Priedas Nr. 1: Vartojamos sąvokos ir santrumpos

Taksonomijos reglamentas, arba Taksonomija	2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (2025-01-22 galiojanti redakcija)
DNSH	Principas „nedaryti reikšmingos žalos“, kaip jis apibrėžtas Reglamente 2019/2088
Reglamentas 2019/2088	2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (2025-01-22 galiojanti redakcija)
Techninės analizės kriterijai	2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (2025-01-22 galiojanti redakcija)
Būtiniausias apsaugos priemonės	Procedūros, kurias ekonominę veiklą vykdanči įmonė įdiegia siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, įskaitant aštuoniose pagrindinėse konvencijose, nurodytose Tarptautinės darbo organizacijos Deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, ir Tarptautinėje žmogaus teisių chartijoje nustatytus principus ir teises, kaip apibrėžta Taksonomijos 18 straipsnyje. Detalesni atitikties Būtiniausioms apsaugos priemonėms kriterijai apibrėžti atskirame dokumente / priede.
EVRK	Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytas statistinis ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius, prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/index/nace_all.html
STR „Statybų klimatologija“	STR 2.01.12:2024 „Statybų klimatologija“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-320 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.01.12:2024 „Statybų klimatologija“ patvirtinimo“
STR „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“	STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-754 Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo (2025-01-22 galiojanti redakcija)

Priedas Nr. 2: **Reikalavimai patikimo su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo ataskaitai**¹²

1. Ataskaitoje turi būti pažymėta, jog buvo įvertintos šios su klimatu susijusios rizikos (t.y. ar šios rizikos gali neigiamai paveikti banko finansuojamą projektą (toliau – „veikla“), ar ne, kokia atitinkamų rizikų pasireiškimo tikimybė ir poveikis):

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego/ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio įsalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga/šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas/ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Priededyninio ežero prasiveržimas	

2. Ataskaitoje turi būti:

¹² Reikalavimai pateikti pagal Techninės analizės kriterijų I priedo A priedėlį. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02021R2139-20240101#app_A

- a) įvertinta, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika (iš lentelėje aukščiau išvardytų rūšių) yra reikšminga ir gali daryti neigiamą poveikį veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu (t.y. gali sutrukdyti vykdyti veiklą, kaip numatyta verslo plane/investicijų plane);
 - b) jeigu nustatyta, kad vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika (iš lentelėje aukščiau išvardytų rūšių) yra aktuali, įvertinta, kiek ta rizika yra reikšminga;
 - c) jeigu yra nustatyta, kad tam tikra rizika ar rizikos ((iš lentelėje aukščiau išvardytų rūšių) gali daryti neigiamą poveikį veiklai ir ta rizika yra reikšminga – **numatyti prisitaikymo sprendimai**, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką;
 - d) esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju turi būti numatyta, jog „c“ nurodyti prisitaikymo sprendimai bus įgyvendinti per laikotarpį, **trunkantį iki penkerių metų, o tuo atveju, jei perkamas ar naudojamas naujas nekiliojamas turtas – turi būti** projektavimo ir statybos etapu integruoti prisitaikymo sprendimai, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir ekonominės veiklos vykdytojas turi būti šiuos sprendimus įdiegęs iki veiklos pradžios;
 - e) „c“ nurodyti prisitaikymo sprendimai gali būti fiziniai ir nefiziniai sprendimai, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai turi būti parengiamas **prisitaikymo sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas**. (Pavyzdys: jei yra reali ir reikšminga potvynio rizika, numatytas dambų įrengimas, siekiant apsaugoti pastatą nuo potvynio.)
3. Ataskaitoje turi būti nurodyta, kad su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo **vertinimas atliktas atsižvelgiant į veiklos mastą ir numatomai veiklos trukmę**, t. y.:
 - a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
 - b) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra 10 metų ir ilgiau, vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus (ateities scenarijai apima Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.), atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
 4. Ataskaitoje naudojamos klimato prognozės ir poveikio vertinimas turi būti pagrįsti geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis (Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>), moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių (Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos) ar mokėjimo modeliais.
 5. **Prisitaikymo plane turi būti patvirtinimas**, jog numatyti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar

nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus¹³ arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žalioji infrastruktūra¹⁴.

¹³ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sisteminės intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/). (2021 m. birželio 4 d. redakcija: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

¹⁴ Pagal Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 final).